

ПРЕМА ПОДАЦИМА УНИЦЕФ, У СРБИЈИ ОКО 22 ОДСТО ДЕЦЕ ИЗМЕЂУ 15 И 18 ГОДИНА, РАДИ ЗА НОВАЦ

АЛАТ УМЕСТО ИГРАЧКЕ

У нашој земљи "привређује" више од четвори одсто деце млађе од 15 година. Не постоји довољно разрађени систем за сиречавање злоупотребе малолетника

ПРВО "занимање" је, и пре завршетка основне школе, стекло безмало 5.000 деце у Србији. И док јавност, али и званична политика, на сав глас осуђују ову појаву, проблем се третира тек на нивоу "појединачних случајева". Тако, осим што не постоји статистика о "запосленој" деци, ни инспекција рада није до сада налазила на примере деце рада, а центри за социјални рад нису забележили ниједан случај!

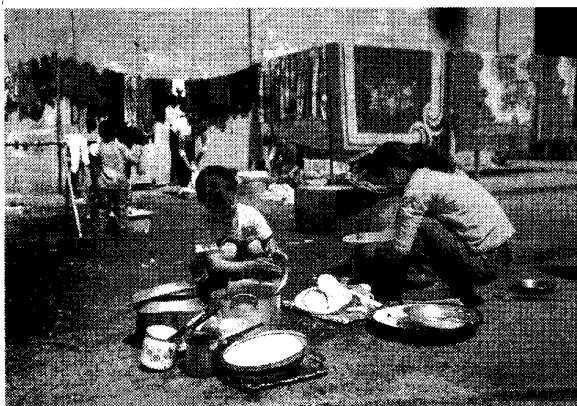
Колико је деци рад присутан код нас говоре нам подаци Уницефа, по којима 22 одсто деце и девојчица између 15 и 18 година свакодневно раде за новац. У сиромашним породицама запослен је сваки трећи малолетник, а у ромским домаћинствима на прсте се могу пребројати малолетни "нерадници".

А шта је заправо деци рад немају представе ни сами родитељи. Тако већина анкетираних мама и тата злоупотребу деце рада из-

ЗАКОН

У СРБИЈИ је забрањен рад сваком детету пре 15. рођендана. Послом се од овог узраста па до пунолетства може бавити само уз сагласност родитеља или старатеља. Радна недеља не сме да пређе 35 сати, а радни дан осам. Ноћни рад је забрањен, изузев у посебним ситуацијама попут промоција. Није дозвољен ни рад који носи ризик по здравље, под земљом, на висини...

једначава само са нелегалним пословима попут просјачења, проституције, трговине децом, док у исто време занемарују читав спектар "легалних" послова. Рад у пољу, чување стоке, помагање у кући и даље се третира као пожељна мера васпитања. Психолози, међутим, упозоравају да и овакво ангажовање, уколико се са

ЗЛУОПОТРЕБА Хиљаде наших малишана ради уместо да се игра

њим претера, лако може да "склизне" у недозвољено.

Прописи кажу да се злоупотребом сматра сваки посао који омета дете у школским активностима и укида му слободно време. Без обзира на ово "право на срећно детињство", на тржишту радне снаге је присутно чак 33 одсто малишана из сиромашних породица. Многи свој хлеб зарађују и пре не-

го што добију возачку дозволу.

Уједињени грански синдикати "Независност" и Асоцијација слободних и независних синдиката, ипак, у свом чланству немају малолетних особа, нити тела која би се бавила њиховом заштитом. Ни инспекција рада нема механизме којима би сузбила негативан тренд, карактеристи-

чан за сиромашне земље. Инспектори тако немају надлежности да казне родитеље који упошљавају децу за тешке физичке послове.

И службе социјалне заштите се са децијим радом баве посредно.

Центри за социјални рад немају посебан систем евиденције злоупотребе деце рада, па тако немају ни метод за системско решавање проблема - рекао нам је Милорад Пашић, помоћник директора из Градског центра за социјални рад у Београду. - Од када радим овај посао нисам чуо да се неко од колега сусрео са оваквим проблемом, тако да верујем да ова појава није масовна. Уколико би се доказало да јесте онда би променили праксу, па се са таквим случајевима системски обрачунавали.

Можда ће хиљаде малишана, који су играчке заменили алаткама, бити довољна "инспирација" властима да децијем раду, ипак, приступе "системски".

Б. СТЕЈЉА